

BRANDKÅRSTIDSKRIFT

N:r 3

ORGAN FÖR SVENSKA BRANDKÅRERNAS RIKSFÖRBUND

Redaktion: Styrmansgatan 1, Stockholm. - Tel. 60 63 08. - Postgiro 4870.

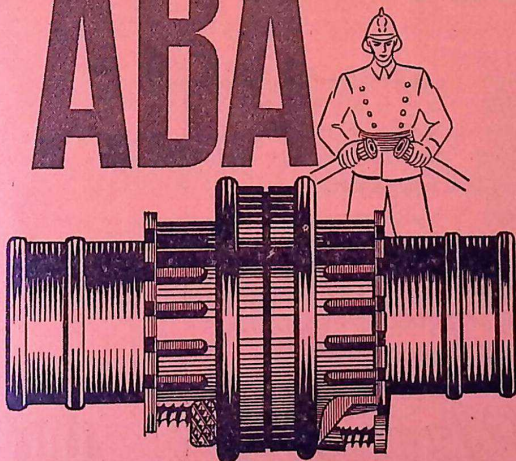
Redaktör och utgivare: Kapten Erik Gillner.

1943

25 årgång

ABA

normalkopplingar

Patenterade och tillverkade av oss sedan 1896 och i lagen av den 6 juni 1918 föreskrivna brandväsendet. Utföras i speciallegering och förses med stötkant, som gör dem särskilt motståndskraftiga. Varje kopp-ling provas i lagenliga stål-mallar och garanteras vara absolut lika, så att de passa till varandra — äldre såväl som nyare — även till SMS 1150. ABA Ingjutet i varje del är lagenligt originalfabri-kat.

Genom rationaliserad tillverkning kunna priserna hållas låga.

ALLMÄNNA BRANDREDSKAPSÄFFÄREN A/B

VERKSTÄDER I STOCKHOLM OCH WATTHOLMA.

E. BERGSTRÖM
SCHEELEGAT. 28 - STHLM

Kungl. Hovleverantör.

UR INNEHÅLLET:

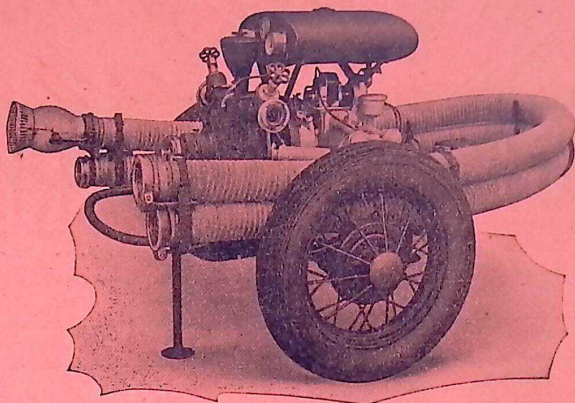
Eldsläckningsslangen inpackad i väskor i stället för upprullad på slangrullar.

Vård och reparation av brandslang.

Riksförbundets årsberättelse.

NY "1000-LITERS"-SPRUTA

I "LÄTTVIKTSKLASS"

TYP API-99

GODKÄND AV BRANDFÖRSVARSKOMMITTÉN

- KAPACITET:** 1000 l/min vid 9 kg/cm² tryck och
1350 " " 6 " "
- MOTOR:** 32 hk 4-takt BERG-motor med två förgasare
samt inkapslade ventiler och ventilstötstänger.
- EVAKUERING:** medelst avgasejektor.
- VIKT:** spruta med kärra, utan sugslanggarnityr 290 kg
spruta med kärra och sugslanggarnityr 365 kg

Ett större antal sprutor typ API-99 äro under leverans till
LUFTSKYDDSSINSPEKTIONEN.

AB Pump-INDUSTRI

GÖTEBORG

STOCKHOLM

MALMÖ

Mössmärken
Gradbeteckningar
Armbindlar
Tjänsteålderstecken

Aug. Holts Gulddragerifabriks A.-B.

Mäster Samuelsgatan 67 STOCKHOLM
 Tel. 20 78 58 och 10 05 33

**"Släckningsförfarandet vid
 skogseld"**

av

Överstelöjtnant *R. Stridbeck*

Pris kr. 1: —

Riksförbundets expedition

Styrmansgatan 1 STOCKHOLM

KORRUGERAD
CELENT

FÖRES I MARKNADEN AV

SKANDINAVISKA **Eternit** AKTIEBOLAGET

LOMMA

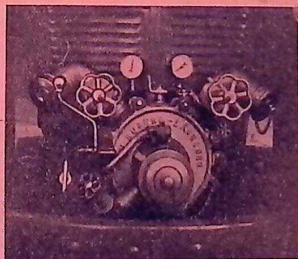
STOCKHOLM

HALMSTAD

GÖTEBORG

Oöverträffade

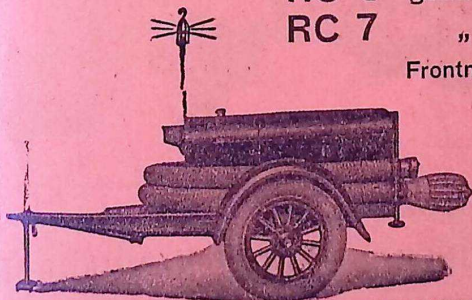
i
Driftsäkerhet
Hållbarhet och
Solitt utförande

RC 6 godkänd för 1300 l/min.

RC 7 " " 1700 "

Frontmonterade pumpar.

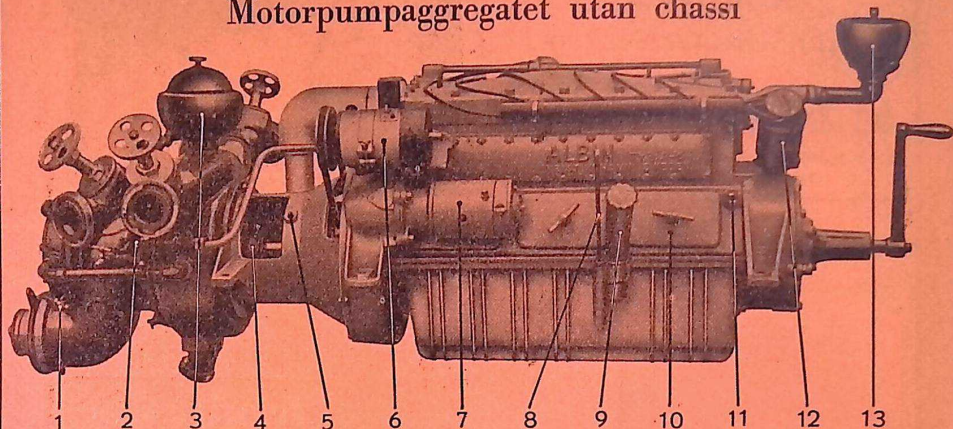

WILH. RUBERG
LANGEBRO

Telefon Kristianstad 174 - 178

Motorsprutan **ALBIN-2000-Special**

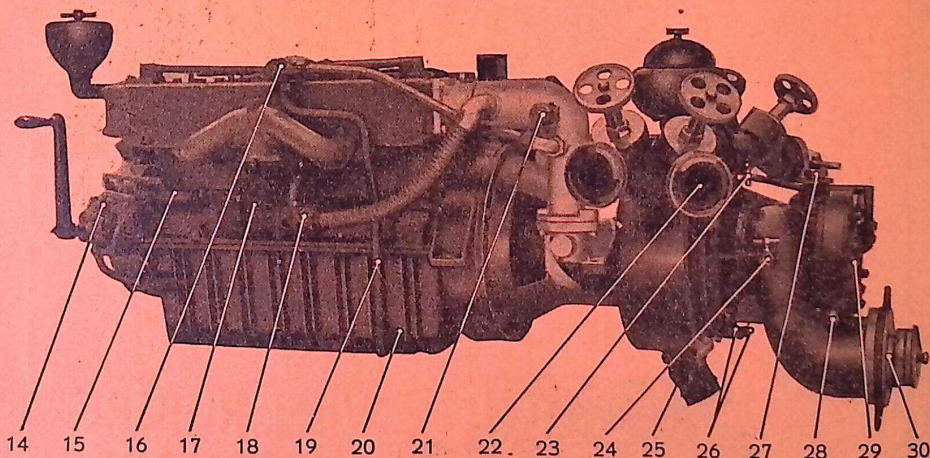
Motorpumpaggregatet utan chassi

1. Avtappningskran för evakueringspumpen.
2. Kran för reglering av kylvattentillförseln till motorn.
3. Behållare för vatten till evakueringspumpen.
4. Mutter till sprutpumpens inre packhus.
5. Smörjnippel för pumpaxelns kullager.
6. Laddninggenerator.
7. Startmotor.
8. Mätsticka för kontroll av oljenivån.
9. Oljepåfyllningsträtt.

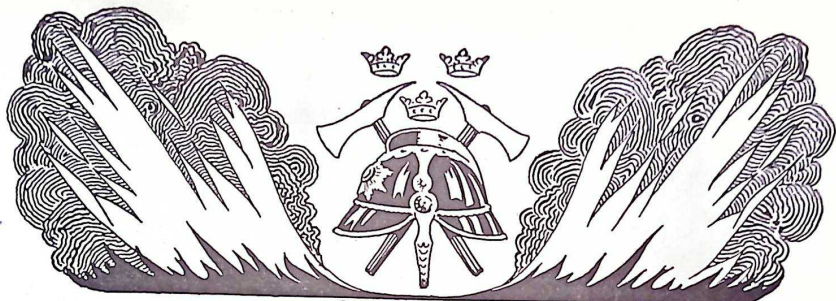
10. Inspektionslucka.
11. Kylvattenavtappningskran.
12. Magnetapparat.
13. Påfyllningsträtt för kylvatten till motorn.
14. Oljepump.
15. Regleringsventil för oljetrycket.
16. 3-vägskran för kylvattenavlopp.
17. Förgasare.
18. Kallluftintag.
19. Avloppsrör för kylvatten.
20. Avtappningsplugg för oljan i vevhuset.

21. Uttag för avgaser till varmlüsningslag.
22. Tryckuttag.
23. Kran för lufttillförsel till pumpen.
24. Smörjnippel.
25. Avgasutlopp.
26. Avtappningskranar för sprutpumpen.
27. Evakueringspumpens manöverhandtag.
28. Utlopp för avgaser från evakueringspumpens värmemantel.
29. Evakueringspump.
30. Sugintag.

Bilderna hämtade ur en nyutkommen skötselanvisning för större Albin-sprutor.

ALBIN MOTOR • KRISTINEHAMN • TEL. NAMNANROP

BRANDKÅRSTIDSKRIFT

Nr 3

ORGAN FÖR SVENSKA BRANDKÄRERNAS RIKSFÖRBUND

Redaktion: Styrmsgatan 1, Stockholm. - Tel. 60 63 08. - Postgiro 4870.

Redaktör och utgivare: Kapten Erik Gillner.

1943

25 årgången

Eldsläckningsslangen inpackad i väskor i stället för upprullad på slangrullar.

Under de senaste 4 åren har vid Göteborgs Brandkår försök gjorts att vid uttryckningar till eldsvådor medföra slangen inpackad i väskor i stället för på det gamla sättet upprullad på rullar. Slangväskan har visat sig ha flera betydande fördelar framför slangrullen såsom

minskning av vikten (c:a 10 kg. lättare än slangrulle med samma slangmängd),

lätt och jämn utläggning särskilt i trappor, där den t. o. m. kan verkställas av en man, som då bär slangväskan på axeln,

slangen lätt att placera på fordon, vilket gör att större mängd kan medföras,

lätt att isärkoppla vid behov av en eller flera avdelningar samt bekväm att transportera genom bärning; kortare sträckor bär t. ex. en man ledigt en fylld väska.

Här lämnas nu beskrivning över

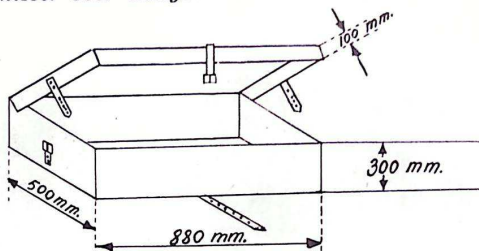
slangväskans konstruktion och handhavande.

Slangväskan tillverkas av stark, mjuk presenningsduk (se skiss 1 och 2) med plats för 4 slangavdelningar, tillsammans 120 m. slang. Väskans gavlar förses med bärhandtag av tågvirke (1/2" hamp- eller bomullslina). Till vardera handtaget åtgår 1 m. lina, som i-hopslitsas på mitten och fastsys med starkt segelgarn i gavlarnas nederkant. Tillse att splitsen kommer att utgöra själva bärhandtaget. Ett par läderbitar nitas till slut fast om handtaget som stöd (se skiss 4). I väskans botten inläggs en 8 mm. plywoodskiva med väl avrundade hörn och kanter. Väskan tillsluts med 2 korta remmar vid gavlarna och 1 lång rem runt om väskan på mitten.

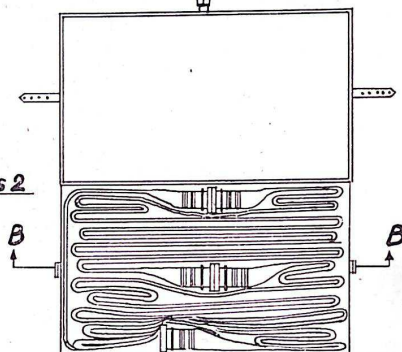
Slangarna kunna antingen packas direkt i väskan eller också var-

Skisser över slangväska som användes vid Göteborgs brandkår.

Skiss 1
Modell

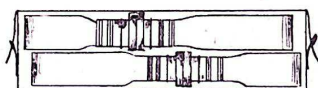

Skiss 2

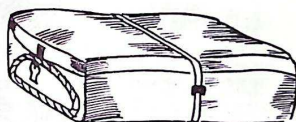

Plan av packad väska

Skiss 3

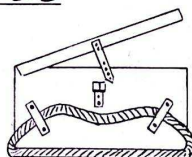

Sektion B-B

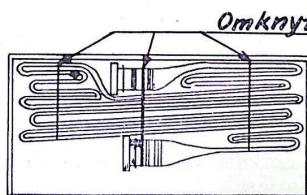
Packad slangväska

Skiss 4

Gavel visande handtaget anbringat.

Skiss 5

Omknypes med snören

Form för packning av slangavdelningar som kunna nedläggas och hopkopplas i väskan.

je avdelning för sig i en härför avsedd form.

Packning direkt i väska (se skiss 2 och 3) tillgår på så sätt, att man börjar läggningen vid den ena sidan, där locket är fäst. Härifrån lägges nu bottenlagret med 2 slangavdelningar, som ihopkopplas. När tredje avdelningen tillkopplats, drages slangen utes efter väskans ena gavel, så att läggningen av det övre lagret kan börja vid samma sida som det undre. Det är av särskild vikt, att läggningen sker som sagt, för att vid utläggningen slangen skall kunna löpa ut jämnt och ledigt. Vid slangutläggning skall väskan alltid bäras med den sida i färdriktningen, där locket är fäst.

I packningsformen (se skiss 5) lägges slangavdelningarna på samma sätt som i väskan, men då en avdelning är ihoplagd, bindes denna tillsammans med 3 starka snören eller remmar. Slangen kan nu läggas till förvaring och är färdig att vid behov packas in i väskor.

Vid inläggning av i form hoplagda avdelningar tillses, att dessa komma att ligga på samma sätt som vid packning direkt i väska. Avdelningarna hopkopplas och snören eller remmarna borttagas och tillvaratagas för att användas på nytt.

Önskas väska för 100 m. slang, d. v. s. 25 m. avdelningar, så kan väskans mått (se skiss 1) endera minskas på bredden med 7 cm. eller också på längden med 15 cm. Det sista alternativet torde vara att föredraga, då väskan härigenom bliver mera proportionerlig och i flesta fall lättare att placera på fordon.

Vid dessa försök har erfarenheten visat, att slang inlagd i väska tager mycket mindre skada, än då den är rullad på rullar. Dessutom torde slang i väskor, som ej varit använd, ej behöva omveckas och omläggas oftare än vartannat år.

Sven Forsberg.

Vård och reparation av brandslang.

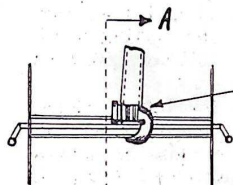
Den stora ökning av brandslang, som skett här i landet under de senaste 3 åren, torde göra frågan särskilt aktuell om brandslangens vård och reparation. Slangen är ju den dyrbaraste eldsläckningsmaterielen och drager stora anskaffningskostnader. Denna kostnad kan dock avsevärt reduceras genom att förlänga brandslangens användningstid medelst rätt vård och reparation av densamma. En rätt vårdad slang kan enligt vad som visat sig här vid Göteborgs brandkår, användas vid c:a 100 eldsläckningar under 30 års tid, då däremot en slang som blivit utsatt för vårdslös behandling, måste kasse-

ras redan efter en gångs användning vid eldsläckning.

Vid Göteborgs brandkår undergår slangen följande behandling.

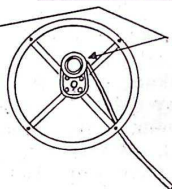
Då ett parti ny slang anlänt är den hoprullad i större eller mindre rullar, vilka äro hårt pressade och detta gör att rätt skarpa s. k. maskinveck uppkommit. Dessa maskinveck förorsaka starka spänningar i slangens vävnad och har till följd, om slangen en längre tid förvaras i leveransskick, att bristningar av vävnaden uppkommer i maskinvecket. Efter några års lagring brista fibrerna på grund av spänningen i maskinvecket, så att slangen till slut delar sig i två

Skisser visande brandslangens uppläggning på rulle
Skala 1/20

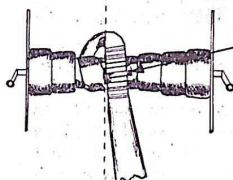

Skiss 1

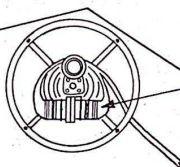
Sektion A-A

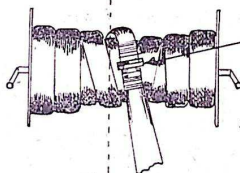
Slangpåläggningen
börjar med att kopp-
lingen läggs fast
på rullens mitt.

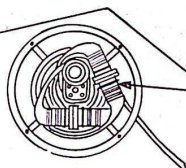
Skiss 2

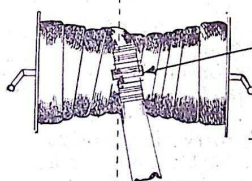
En avdelning på-
rullad, andra kopp-
lingen påläggs.

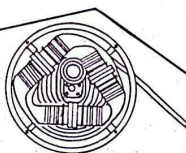
Skiss 3

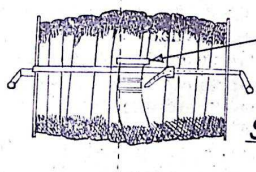
Två avdelningar på-
rullade, tredje kopp-
lingen påläggs.

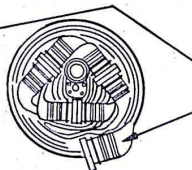
Skiss 4

Tre avdelningar på-
rullade, fjärde kopp-
lingen påläggs.

Skiss 5

Rullen färdig sista
kopplingen fästes
med en rem.

→ A

hälfter. Slangen bör alltså så fort som möjligt efter mottagandet från fabriken upprullas och kapas i ändamålsenliga längder, 25 eller 30 meter, beroende på höjden av slangtornet som finnes att tillgå. De kapade slanglängderna eller som de kallas slangavdelningarna omveckas, d. v. s. slangen lägges i nytt veck, så att maskinvecket kommer mitt på slangens plattbredd, varefter den hoprullas och lägges i blöt för krympning. Blötläggningen skall vara minst 4 dagar till högst 6 dagar. Blötläggningen gör slangen mjuk och smidig samt borttager alla spänningar i vävnaden, som orsakats genom den hårda hoprullningen i leveranskicket. Efter blötläggningen upphänges slangen till tork. Sedan den är väl torr nedtages den och 63 mm. normalkopplingar fastsurras, varefter de olika avdelningarna hoprullas var för sig och ställes på förråd. Avdelningarna äro nu färdiga att upprullas på slangrullar eller packas i slangväskor. Äro kopplingarna fackmässigt påsatta behöver ingen provtryckning företagas å ny slang. Slangen skall alltid förvaras på ett såväl mot fukt som sol skyddat ställe. I förvaringslokal för slang bör vara minst $+ 5^{\circ}$ och högst $+ 20^{\circ}$ C.

Å fordonen kan slangen förvaras antingen upprullad på rulle eller också inpackad i därför avsedd väska. Varje rulle eller väska rymmer 4 avdelningar.

Upprullningen på slangrulle bör ske på följande sätt.

Slangrullen placeras på härför avsedd bock. Två man placera sig en vid vardera ändan av rullen samt ha till uppgift att vrida runt rullen, medan en tredje man ställer sig mitt bakom rullen och har till uppgift att "lägga" slangen så likformigt och jämt som möjligt samt dessutom tillse att slangen lägges i nytt veck. Observeras bör, att slangen aldrig får läggas i maskinveck. En fjärde man sitter på

slangen c:a tre meter bakom "läggaren" och låter den glida under sig, så att den blir lagom sträckt, samt omändrar slangen från platt till rund form för att "läggaren" lättare skall kunna lägga denna i nytt veck. Tillvägagångssättet vid slangrullning framgår för övrigt av skiss 1—4.

När slangen varit använd vid eldsvåda och skall intagas, är stor försiktighet av vikt. Våt slang är särskilt ömtålig för skarpa böjningar, då vävnaden gärna brister och många gånger på sådant sätt, att den ej kan repareras. Dragnig och släpning av våt slang, särskilt om den är vattenfylld, kan åstadkomma svåra skador genom att slangen utsättes för nötning mot stenar, sand och andra skarpa föremål, varför detta så mycket som möjligt bör undvikas. Finnes tillräckligt med folk bör slangen, när den är våt alltid bäras, under iakttagande av att icke skarpa krökar eller veck uppkomma på densamma. När slangen blivit placerad till hela sin längd på nägorlunda plan mark tömmes den från yatten. Tömningen tillgår så att en man börjar lyfta upp slangen i den ändan som ligger högst i förhållande till horisontalplanet och fortsätter under upplyftande av slangen utefter hela dess längd, varvid vatten rinner ur. Slangen tillplattas genom att en man trampar till densamma, hoprullas därefter och är sedan färdig för hemtransport. När slangen hemtransporterats bör den med det snaraste tvättas och hängas till torkning. Kan tvättning ej omedelbart företagas, får slangen ej torka utan läggas i blöt till tvättningen kan verkställas. Smutsig slang som fått torka, är svår att få ren och utsättes för onödigt slitage under tvättningen. Blötläggningen bör dock ej vara för länge, högst 4 dagar. Röta kan nämligen uppstå och minskar slangens hållbarhet.

Vid frost bör man iakttaga än-

nu större försiktighet än vad ovan nämnts. Ledningarna få då icke stängas, utan skola ständigt hållas rinnande till slangens skall tömmas. Ju starkare kyla, ju mera vatten bör genomströmma slangens, så att ej isskorpa bildas på insidan av densamma. Tömningen sker på så sätt, att slangavdelningen närmast strålröret fränkopplas. Slangen tömmas och hoprullas så fort som möjligt, varefter nästa avdelning intages i likhet med föregående o. s. v. Sista avdelningen skall alltså vara den som är närmast sprutan eller brandposten. Detta tillvägagångssätt kan tillämpas vid en temperatur ned till -10°C . Vid lägre temperatur hinner man ej rulla ihop slangens utan måste laggas i långa veck om c:a 4 m. Skulle trots alla vidtagna försiktighetsmått ändock vattnet i slangens frysa till is, så måste upptining med varmt vatten på mellanrum om 4 m. göras innan slangens hopvikas. Största varsamhet måste iakttagas vid på och avlastning och vid transport av frusen slang, så att denna ej utsättes för brytning, vilket har till följd att vävnaden brister och skador kunna uppstå, som ej kunna repareras.

Äldre slangar och sådana som under släckningsarbetet visat sig bristfälliga eller varit utsatta för särskilt hård påfrestning, böra provtryckas innan tvättning företages. Provtryckning bör dock alltid företagas av slangar, som varit i användning minst 3 gånger. Vid provtryckningen utsättes slangens för rätt stark påfrestning, varför man ej bör göra sådan i onödan, t. ex. med sådan slang som under eldsläckningen legat i orört läge. Slang som vid provtryckningen ej visar sig hålla ett tryck av 12 kg/cm^2 bör kasseras. Provtryckningen verkställles lämpligen med en motorspruta och tillgår enligt följande.

Motorsprutan uppställs vid vattenkällan (brandpost eller damm).

De slangar som skola provtryckas, utläggas bredvid varandra från sprutan till öppen plats (gata, gård eller dylikt). En slang i sänder kopplas till sprutan och förses med strålrör i andra ändan. Trycket upptages till 5 kg/cm^2 , varefter strålröret stänges. Trycket ökas nu långsamt till 12 kg/cm^2 och hålles där under c:a $1/2$ minut, varefter man åter låter trycket sjunka till 5 kg/cm^2 och under detta tryck undersöker slangens. Alla hål och bristfälligheter å slangens märkes med anilinpenna. Sedan detta gjorts är slangens färdig för tvättning o. s. v.

Under släckning uppstå ofta som bekant skador på slangens. För att lättare åskådliggöra dessa skador har till bifogade skisser gjorts vissa förklaringar.

Skiss I.

Stick- eller slithål lagat med stopp. Mycket användbart reparationssätt. Visar hur stygnen lägges i förhållande till varandra.

Skiss II.

Större bristning lagad med s. k. "svinrygg". Mindre lämpligt lagningssätt då alltid en viss hopsnörning av slangens äger rum, vilket gör att ny bristning gärna uppstår på detta ställe, särskilt vid högre tryck. Ett bättre sätt är att "svinryggen" lägges så löst som möjligt, så att ingen som helst hopdragning äger rum och att sedan vulkanisera densamma. Det senare har visat sig vara ett mycket tillförlitligt reparationssätt.

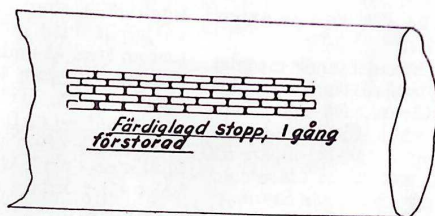
Skiss III.

Visar hur stopptråden lägges i slangens vävnad vid stoppning.

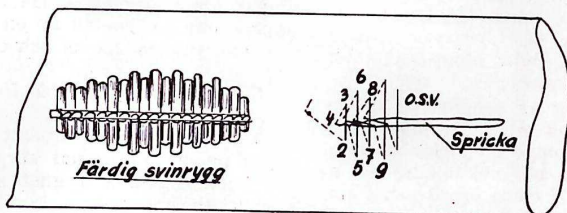
Skiss IV.

Visar slangens böjning under stoppningen.

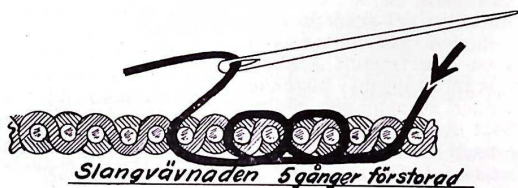
Vulkanisering av hål är mycket användbart och effektivt, men bör ej användas där lagningen kan ske

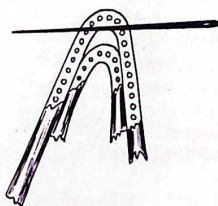
Skiss I

Skiss II

Skiss III

Skiss IV

genom stoppning. En genom vulkanisering mycket lagad slang blir nämligen gärna stel och ohanterlig.

Lagning av brandslangar medelst stoppning fordrar rätt stor kunnsighet av sin utöfvare. Då det knappast torde lyckas för någon nybörjare att lägga täta stoppar, är det lämpligt att först lära sig stoppningen på kasserade slangar, och när sedan tillräcklig färdighet vunnits, kan stoppning av eldsläckningsslang taga sin början. En lagd stopp som ej blivit tät, kan ej omstoppas, ty då fördärras slangens ännu mera. Dylik stopp kan tätas genom vulkanisering.

Stoppning av brandslang tillgår på det sättet att, sedan hålet lokaliserats, stoppens storlek bestämmes. Denna bör vid mindre hål ej understiga 1 cm. i bredd och 4 cm. i längd eller 5 stopprader med 8 stygn i varje rad. Stoppningen skall alltid ske i slangens längdriktning och stoppen placeras så, att den kommer mitt över det skadade stället. Stoppningen går lättare om man med en blyertspenna å slangens markerar stoppens blivande storlek. Under stoppningen hålles slangens böjd över vänstra handens pekfinger med hålet över pekfingerets mellersta led. I ena hörnet av markeringen börjar stoppningen med att nålen föres ned mellan slangens tvärgående trådar och föres upp 4 trådar längre fram. Sedan tråden tilldragits, föres nålen ånyo ned 2 trådar framför där den första gången fördes ned o. s. v. Således föres nålen fram 4 trådar och bakåt 2 trådar för varje stygn. När första stoppraden är färdig, vändes slangens på pekfingeret, och nästa rad påbörjas på samma sätt

som föregående. Man får dock iakttaga att stygnen ej komma att ligga mitt för varandra, utan för varje påbörjad rad förskjutes stygnen en tråd åt endera hållet. Stoppraderna läggas så nära varandra som möjligt. Tråden skall åtdragas jämnt — ej för hårt, ty då kan hål uppstå efter varje stygn. Rätt lagd stopp pressar så att säga ihop hålet eller bristningen.

S. k. "svinrygg" lägges när större spricka uppkommit i slangens längdriktning. Tvärgående bristningar kunna ej lagas. Ha sådana uppkommit i närheten av en koppling kan slangens kapas och omsurras.

"Svinrygg" lägges på följande sätt:

Ett långt stygn över, ett långt stygn under. Vartannat stygn något kortare. Understygnen sticker i sprickan upp genom korsningen mellan föregående långa över- och understygn, går över och binder senare överstygn samt fortsätter sedan vidare som understygn.

Början göres en bit från sprickan eller bristningen. Se skiss III. Den slutliga stoppen skall ha något avsmalnande ändar, alltså längre stygn i mitten. Från inledningsstygnet 1—2 lägges överstygn till 3. Därifrån understygn till 4, varefter tråden går upp, över stygn 2—3 och sedan som understygn till 5 varifrån lägges överstygn till 6 och härifrån som understygn till korsningen i sprickan mellan föregående över- och understygn. Härifrån understygn till 7, överstygn till 8 och sedan understygn till det sist bildade krysset vid sprickan och härifrån understygn till 9 o. s. v.

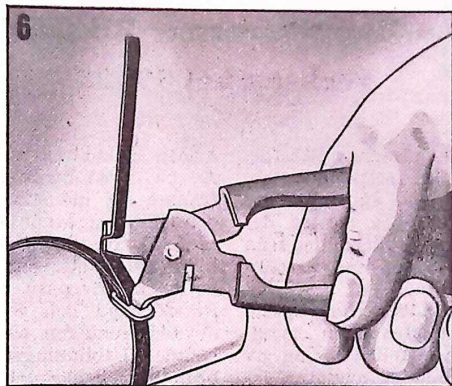
Sven Forsberg.

BILAGA.

Med detta nummer följer som bilaga ett prospekt från R. Wallberg, Handels A.-B., Stockholm, över "BINDEK" universalklämman.

B I N D E X

universalklämman

*provad och godkänd av Svenska Brandkårens Riksförbunds
Arbetskommission.*

För att slangen under alla förhållanden och vid de mycket höga tryck, som kunna uppstå, skall sitta kvar, bör densamma användas på följande sätt:

- a) mellan slangen och kopplingshalsen lägges ett lager gott s. k. slangkitt,
- b) slangen fästes vid halsen med två nitar,
- c) runt halsen lägges två band. Det yttre av banden utföres med aluminiumbandet fäst fyra gånger runt slangen och det inre tre.

"BINDEX" säljas i solida askar innehållande:

- 1 "BINDEX" tång,
- 100 "BINDEX"-klämmor,
- 25 meter "BINDEX" bandjörn.

Pris per komplett ask Kr. 35:—.

Varje slangkoppling kostar c:a 25 öre.

R. WALLBERG, HANDELS A.-B.

Birger Jarlsgatan 8, Stockholm

Tel. 60 15 08, 60 15 09

Redogörelse

över

Svenska Brandkårnas Riksförbunds verksamhet 1942.

Svenska Brandkårnas Riksförbund kan för sitt trettonde verksamhetsår anteckna en betydande utveckling och glädja sig åt det intresse som ägnats förbundet från myndigheter, brandförsäkringsinrättningar och enskilda.

Vid Riksförbundets årsmöte den 20 juni 1942 väcktes inom styrelsen förslag om effektivisering av de till Riksförbundet anslutna industribrandkårnas. Med anledning därav verkställdes genom styrelsens försorg en utredning i vad mån ifrågavarande brandkårer hållit övningar under ledning av brandkonsulent. Denna utredning har givit vid handen, att på en del håll vissa brister i sådant avseende måste anses ha förelegat. I syfte att råda bot för nämnda missförhållande ha följande åtgärder kommit till stånd:

Den 4 november avläts en cirkulärskrivelse till samtliga länsförbund, vari de ovannämnda bristerna närmare belystes och varigenom förbunden anmodades meddela i vad mån de kunde och ville undanröja de påtalade missförhållandena. Länsförbunden hava i svarskrivelser meddelat, att de för framtiden ämna så bedriva sin verksamhet, att samtliga till förbunden anslutna industribrandkårer kunna beredas de konsulentbesök för övningarnas hållande, som befinnas erforderliga. Länsförbunden ha sedermera till industriföretagen inom respektive län

avlåtit cirkulärskrivelser i ärendet. Av på dessa ingångna svar synes framgå att industrin med intresse och tillmötesgående accepterat detta initiativ till effektivisering av industribrandkårnas.

Det av Svenska Brandkårnas Riksförbund och Svenska Brandskyddsföreningen på sin tid utarbetade "Utbildningsreglemente för brandkårer" har under året utgått från förlaget. En kommitté för uppgörande av ett nytt reglemente hade tillsatts, men då det närmast anginge Statens brandskola att utarbeta läroböcker och undervisningsmateriel ha de båda organisationerna hemställt att skolans styrelse måtte föranstalta om utgivandet av ett nytt utbildningsreglemente. I sin skrivelse till Statens brandskola anmälde de båda organisationerna, till den åtgärd skolans styrelse kan finna lämplig, att en eldsläckningslära är under utarbetande genom Svenska Brandkårnas Riksförbunds försorg.

Ett stort antal yttranden från förbundet hava infordrats av statliga och andra myndigheter. Bland dessa må nämnas följande:

1. Yttrande till Riksdagens 2:dra kammars andra tillf. utskott över en motion beträffande ev. ändring av byggnadsstadgan § 79 så att vindsutrymmen i boningshus av trä i vissa fall skulle kunna få inredas till bostäder. Med hänsyn till de stora risker ur brandfaresynpunkt

detta skulle innebära yrkade Riksförbundet avslag på motionen i fråga.

2. Yttrande till statsrådet och chefen för Kungl. Kommunikationsdepartementet över Brandförsvarsutredningens betänkande med förslag till ny brandlag och brandstadga m. m. I den av Svenska Brandkårens Riksförbund och Svenska Brandskyddsföreningen gemensamt utarbetade svarsskrivelsen tillstyrktes utredningens förslag att landskommunerna åläggas skyldighet att vidmakthålla ett brandförsvar. Organisationerna framhöllo dessutom bl. a. att obligatoriska byggnadsföreskrifter för landsbygden borde utfärdas och då icke endast vad beträffar bostadshus och andra byggnader med eldstäder utan även beträffande djurstallar.

Till det gemensamma yttrandet har Svenska Brandkårens Riksförbund fogat följande uttalande: "Riksförbundet konstaterar med tillfredsställelse att Brandförsvarsutredningen föreslagit ett årligt bidrag till riksförbundets och länsbrandkårsförbundens verksamhet av 30,000: — kr. Riksförbundet anser sig dock böra framhålla att den väsentligt ökade omfattningen av riksförbundets och länsbrandkårsförbundens verksamhet, som måste bli en följd av den föreslagna brandlagen, gör det svårt att för närvarande överblicka, huruvida ifrågavarande anslag skall visa sig tillräckligt".

3. Yttrande till statsrådet och chefen för Kungl. Försvarsdepartementet över "Betänkande med förslag till lag om vapenfria värnpliktiga". Sådana värnpliktigas utbildning i brandtjänst tillstyrktes.

4. Yttrande över en från Luftskyddsinspektionen inkommen skrivelse beträffande branddammars anordnande. Riksförbundet framhöll som så många gånger tidigare vikten av att sådana dammar sna-

rast iordningställas i landets kommuner.

5. Yttrande till Konungen över luftskyddsinspektionens förslag om upprättande av luftskyddskolonner. Gemensamt yttrande i ärendet har avgivits av Svenska Brandkårens Riksförbund, Svenska Brandskyddsföreningen och Svenska Brandbefälsföreningen. I yttrandet framhölls att en förstärkning av nuvarande brandförsvar för krigsförhållanden är nödvändig, varför luftskyddsinspektionens initiativ borde tagas under övervägande, men att inspektionens förslag till organisation av kolonnerna borde omarbetas. Det framhölls även att den för luftskyddskolonnerna avsedda brandsläckningsmaterielen efter erforderlig revision snarast borde anskaffas och utbildningen av personal påbörjas.

Arbetet på standardiseringen av brandmateriel fortskrider. I Sveriges Mekaniska Verkstäders Förbunds specialkommitté nr 36 — "Brandmateriel" har Riksförbundet under året haft 4 representanter. Riksförbundet har under året beviljat ett anslag å 500: — kr. till kommitténs arbete.

Under året har Kungl. Maj:t för ordnande av hemortsförsvaret tillsatt en kommitté, kallad hemorts-sakkunniga. Då bland dessa sakkunniga icke fanns någon representant för brandförsvaret oaktat detta utgör en mycket viktig del av hemortens försvar, gjorde Svenska Brandkårens Riksförbund, Svenska Brandskyddsföreningen och Svenska Brandbefälsföreningen en anhållan hos Konungen, att en på brandskyddets område kompetent person måtte insättas såsom medlem av de sakkunniga. Denna anhållan avslogs, dock skulle brandförsvarsorganisationerna få representeras av expert.

Förbundet har under året tilldelat tvenne brandmän stipendier på sammanlagt 400: — kr.

Centralstyrelsen har under året haft tvenne sammanträden. Den har utgjorts av:

Landshövding B. Hammarskjöld, ordf., vald t. o. m. förbundsmötet	1943
Landshövding A. Rodhe, v. ordf.,	1945
Landshövding T. Löfgren,	1945
Direktör G. Bylund, kassaförvaltare,	1944
Överstelöjtnant R. Stridbeck,	1943
Rektor G. Eliasson,	1943
Major E. Lindbohm,	1944
Domänintendent B. Nilsson,	1945
Brandchef A. Hægström,	1944

Suppleanter:

Kapten F. W. Kylberg,	1945
Överstelöjtnant H. Forssman,	1944
Brandchef N. Grönvall,	1943
Brandchef O. Clarholm,	1943
Direktör N. Almér,	1944
Direktör P. Maritz,	1945

Sekreterare och föreståndare för Centralstyrelsens expedition:
Kapten Erik Gillner.

Följande personer hava under året som brandkonsulenter varit Riksförbundet behjälpliga i dess upplysningsarbete:

Kapten Erik Gillner, Stockholm.
Kapten F. W. Kylberg, Wattholma.
Brandchef M. Ejdervik, Katrineholm.
Brandchef A. K:son Leijonhufvud, Linköping.
v. Brandchef E. Rosinander, Norrköping.
v. Brandchef G. Thorö, Jönköping.
Brandchef A. R. Florin, Kalmar.
Överstelöjtnant H. Forssman, Växjö.
Brandchef C. Lindström, Visby.
v. Brandchef A. Bergdahl, Karlskrona.
Löjtnant F. Rosenberg, Eslöv.
v. Brandchef H. Hällebrand, Kristianstad.
Brandmästare H. Dahlström, Falckenberg.
Brandkapten C. Bergström, Göteborg.
Brandkapten S. Westling, Göteborg.
Brandchef E. Ström, Uddevalla.
Brandchef J. Carlström, Mölndal.

Brandchef S. Hultman, Skövde.
Överstelöjtnant R. Stridbeck, Borås.
Brandchef B. Thorell, Trollhättan.
v. Brandchef A. Karder, Trollhättan.
Brandchef A. A. Engström, Karlstad.
Brandchef G. Ekestubbe, Arvika.
Brandkonsulent A. W. Svensson, Örebro.
Brandchef O. Clarholm, Västerås.
Brandchef J. And. Carlson, Leksand.
Brandchef R. J. Pannier, Söderhamn.
Brandchef W. Tell, Härnösand.
Brandchef S. Norrby, Östersund.
Brandförman A. R. Berg, Östersund.
Major K. Ekdahl, Umeå.
Brandchef C. Cahier, Luleå.

Centralstyrelsen har haft tillfredsställelsen att för förtjänstfullt arbete inom brandskyddsverksamheten utdela följande belöningar:

Riksförbundets medalj i guld till Brandchef Nils Grönvall, Göteborg, samt 50 silver- och 56 bronsmedaljer.

Länsförbunden.

Instruktionskurser i 2 eller flera dagar hava varit anordnade av Stockholms, Uppsala, Södermanlands, Östergötlands, Jönköpings, Kronobergs, Kalmar, Blekinge, Hallands, Göteborgs- och Bohus, Älvsborgs, Värmlands, Örebro, Gävleborgs, Västernorrlands, Västerbottens och Norrbottens läns Brandkårsförbund samt Skånska Brandkårsförbundet.

Kårerna.

Antalet anslutna kårer uppgår när denna redogörelse avfattas, januari 1943, till 1,915. Under året har 199 kårer tillkommit.

Försäljningen av broschyrer har under året fortgått i mycket stor skala.

Konsulentverksamheten.

Konsulentmöte hölls i Stockholm den 13 och 14 mars 1942. Vid mötet redogjorde brandchefen Thorell för brandtekniska avdelningens inom Luftskyddsinspektionen arbetsuppgifter. Brandchef Clarholm höll ett orienterande föredrag om brandväsendet i Tyskland. Sekreteraren i brandförvarsutredningen, hovrättsfiskal Petri redogjorde för utredningens förslag till brandlag och brandstadga. Vidare diskuterades en del aktuella frågor rörande brandväsendet. Deltagarna i mötet besökte den 13 mars L. M. Ericssons nya fabrikskomplex, varvid speciellt anordningarna för en ny automatisk brandalarm gjordes till föremål för studier.

Av Riksförbundets konsulenter hava utförts inspektioner, lämnats råd och anvisningar vid sammanlagt 1,324 besök hos kårerna. Dessutom hava 230 besök gjorts i och för organisation av nya kårer.

Arbetskommissionen.

Hela arbetskommissionen har tillsammans med standardiserings-

kommissionen haft ett sammanträde under året. Frågan om ersättningsmateriel för brandarmatur har behandlats på ett sammanträde med representanter för Sveriges Mekaniska Verkstäders Standardiseringskommitté (S. M. S.) och tillverkare, varefter framställning gjordes hos myndigheterna att sådan materiel ej måtte behöva användas.

Framställningen bifölls.

Riksförbundets ekonomi.

Av det anslag å 100,000:— kr. som Kungl. Maj:t ställt till statskontorets förfogande, att såsom bidrag till upprättande av brandkårer av statskontoret utbetalas till Svenska Brandkärernas Riksförbund i enlighet med de grunder, som angivits i statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden den 30 oktober 1941, har förbundet under år 1942 utrekvirerat 52,600:— kr., av vilken summa länsförbunden under året utkvitterat kr. 26,300:— för under 1940—1942 organiserade brandkårer. Övriga medel äro reserverade för ytterligare organisation av brandkårer, som alltjämt pågår.

Beträffande Riksförbundets ekonomi i övrigt hänvisas till bilagd redogörelse från förbundets kassaförvaltare. Förbundet har hos Kungl. Maj:t anhållit om ett statsanslag för budgetåret 1943/1944 å kr. 5,000:—, men i statsverkspropositionen har endast upptagits 2,000:— kr.

Tidskriften.

Förbundets offentliga organ, Brandkärstidskrift, har utkommit med 12 nummer under året, (upplaga 5,300 exemplar). Genom expeditionen har utbyte av tidskrifter ägt rum med Svenska Brandskyddsföreningen, Riksluftskyddsförbundet, Svenska Stadsförbundet, Svenska Landskommunernas Förbund, Sveriges Skorstensfejaremästares

Riksförbund, Sveriges Skorstensfejareförening, Jordbrukar-Ungdomens Förbund, Gjallarhornet, Assurans, Folk och Försvar, Djurvännernas Tidning samt Dansk Brandvärn komité, Dansk Brandinspektör Förening, Brandskydds-föreningen i Finland, Norsk Brann-

vern Förening, Feuerwehr-Zeitung, Berlin, Deutscher Feuerschutz, Berlin och Der Brandschutz, Wien.

Stockholm i januari 1943.

BO HAMMARSKJÖLD.

Ordförande.

/ Erik Gillner.

Tablå över Svenska Brandkårens Riksförbunds ekonomiska ställning den 31 december 1942.

Ingående Balansräkning den 1 januari 1942.

Tillgångar:

Kassa	0:—
Inventarier	0:—
Propagandafilmen	0:—
Utbildn.-reglementet (210:—)	0:—
Broschyrer (1,298:—)	0:—
Obligationer	25,000:—
Tidskriften	2,000:—
Bankräkningar	25,982:44

Kronor 52,982:44

Skulder:

Balanserade medel	15,775:10
Allmänna Brandförsäkrings- verkets gåvofond	25,000:—
Kåravgifter	650:—
Tidskriften	842:—
Eldsläckningsläran	3,561:99
Diverse räkningar	7,153:35

Kronor 52,982:44

Vinst- och Förlusträkning den 31 december 1942.

Utgifter:

Sekreterarens lön	8,591:40
Styrelse o. revisorer	2,556:50
Sekr. resor m. m. ...	1,511:85
Porton och frakter ..	844:91
Trycksaker	2,624:83
Exp.-kostnader	3,669:67
Diverse utgifter ...	583:60
Årsmöteskostnader ..	1,059:03
Medaljer	830:87
Propagandafilmen ..	186:10
Skatter	430:36
Arbetskommissionen	180:—
Tidskriften	7,326:49
Konsulentverksamheten:	
konsulentmöte ...	2,640:15
organisationsarv. .	1,840:—
instr.-kurser	6,000:—
Utredningar	1,406:25
Stipendier	450:—
"100,000:— kr. anslaget":	
utbetalt	26,300:—
reserverat	26,300:—

Kronor 95,332:01

Inkomster:

Kåravgifter	17,600:—
Personliga avgifter ..	260:—
Utbildn.-reglementet ..	172:53
Broschyrer	1,712:98
Räntor	2,062:03
Anslag:	
statsanslag	2,000:—
bidrag från för- säkringsbolag	17,850:—
"100,000:— kr. anslaget", in- flutit	52,600:—
Balanserade medel, årets un- derskott	1,074:47

Kronor 95,332:01

Utgående Balansräkning den 31 december 1942.

Tillgångar:

Kassa	0:—
Inventarier	0:—
Propagandafilmen	0:—
Utbildn.-reglementet (150:—)	0:—
Broschyrer (3,276:75)	0:—
Obligationer	25,000:—
Tidskriften	2,000:—
Bankräkningar	45,678:47
	<u>Kronor 72,678:47</u>

Skulder:

Allmänna Brandförsäkrings-	
verkets gåvofond	25,000:—
Kåravgifter	650:—
Tidskriften	1,424:—
Eldsläckningsläran	2,423:84
Diverse räkningar	2,180:—
"100,000:— kr. anslaget" ...	26,300:—
Balanserade medel	<u>14,700:63</u>

Kronor 72,678:47

Stockholm den 31 december 1942.

G. Bylund.

Revisionsberättelse.

Undertecknade, som utsetts att granska Svenska Brandkårnas Riksförbunds räkenskaper omfattande tiden för verksamheten år 1942, hava denna dag fullgjort detta uppdrag och få härmed avgiva följande berättelse.

Räkenskaperna äro förda med största noggrannhet, fullständigt verifierade och i allt överensstämmande med däröver upprättad vinst- och förlust- samt utgående balansräkning.

Räkenskaperna äro först kontrollerade av särskild siffergranskare.

Vi hava tagit del av Centralstyrelsens protokoll och hava däremot intet att erinra.

Då revisionen i övrigt ej givit skäl till anmärkning få vi tillstyrka full ansvarsfrihet åt såväl styrelse som kassaförvaltare för den tid räkenskaperna omfatta.

Stockholm den 27 februari 1943.

K. H. Modén.

C. L. Sabelström.

Inkomst- och utgiftsstat för år 1943 för Svenska Brandkärnans Riksförbund.

Balanserade medel	14,700:—	Avlöning till sekreterare och expeditionsbiträde	18,000:—
<i>Egna inkomster:</i>		Pensionskostnader	3,350:—
Brandkårsavgifter, enskilda medlemsavgifter, försäljning av utbildningsreglementet o. diverse inkomster	21,950	Övriga utgifter för expedition och kassa, kostnader för konsulent utan distrikt, för propaganda och samarbete med Brandskyddsföreningen och andra korporationer, ävensom styrelsens och sekreterarens reseersättningar m. m.	12,000:—
Avkastning från Brandverkets gåvofond	1,000:—	Arbetskommissionen	1,000:—
<i>Bidrag:</i>		Diverse utredningar	1,100:—
Statsanslag	2,000:—	Tidskriften	7,000:—
Bidrag från Brandförsäkringsinrättningar	30,000:—	Konsulentverksamheten:	
Dessutom lokala bolags bidrag till läns- eller provinsbrandkårsförbund, som beräknats motsvara cirka 70,000:— kronor		a) Konsulentmöte ..	3,000:—
		Till konsulenter för nya kårer ..	1,000:—
		Bidrag till lokala instr.-kurser ..	7,000:—
			11,000:—
		b) Understöd till lokala förbunds verksamhet	1,000:—
		Till stipendier för yrkesutbildning att disponeras av V. U.	1,000:—
		Balanserade medel	14,200:—
			Kronor 69,650:—
	Kronor 69,650:—		

MEDDELANDE

Från Luftskyddsinspektionen.

Betr. brandslang.

På förekommen anledning får luftskyddsinspektionen härmed meddela, att möjlighet alltjämt föreligger för brandkärer, kommuner och enskilda företag att från inspektionens lager inköpa prima 63 mm. och 51 mm. brandslang av såväl svensk som utländsk tillverkning.

Brandslangen uppfyller inspektionens gällande fordringar för högtrycksbrandslang, vilka äro följande:

Slangen skall hålla ett sprängningstryck av minst 30 kg/cm².

Läckaget per längd om 5 meter får uppgå till högst

vid 6 kg tryck	några droppar
„ 10 „ „	0,1 l./min.
„ 15 „ „	0,5 l./min.

Följande priser gälla för dagen:

För omonterad prima 63 mm.

brandslang Kr. 7:10 pr m.

För omonterad prima 51 mm.

brandslang Kr. 6:40 pr m.

För normalkopplingar till 63 mm.

slang c:a Kr. 12:— pr par

För montering .. Kr. 3:— pr par

Priserna gälla fritt fabrik resp. inspektionens lager och såväl monterad som omonterad 63 mm. slang samt omonterad 51 mm. slang finnes tillgänglig för omgående leverans.

Betr. sekunda slang, skarvslang samt övningsslang.

Utöver förenämnda prima brandslang tillhandahåller inspektionen jämväl sekunda slang användbar för anslutning till brandpost, skarvslang samt övningsslang till följande priser:

Sekunda 63 mm. brandslang av hampa, avsedd att användas vid ett högsta tryck av 10 kg. och märkt "max. 10 kg." Kr. 5:50 metern omonterad.

Prima 63 mm. skarvslang i längder om 5—15 meter Kr. 2:— metern omonterad.

63 mm. övningsslang Kr. 2:— metern omonterad.

Priset gäller fritt inspektionens lager och slangen finnes tillgänglig för omgående leverans. Kopplingar till de tre sistnämnda kvaliteterna tillhandahållas icke av inspektionen.

Ytterligare upplysningar beträffande brandslang kunna erhållas vid direkt hänvändelse till inspektionen. Ev. rekvisitioner torde snarast möjligt insändas till lufts- skyddsinspektionen. Ev. reklamationer skola för att beaktas insändas till inspektionen senast 30 dagar efter varans mottagande.

Stockholm den 1 mars 1943.

På lufts- skyddsinspektionens vägnar:

Björn Thorell.

/ Sven Fahlberg.

NOTISER

Överstelöjtnant R. Stridbeck 70 år.

Den 15 mars fyllde f. d. brandchefen i Kalmar och Borås, brandkonsulenten i Älvsborgs läns Brandkårsförbund, Överstelöjtnant Rudolf Stridbeck 70 år.

Vad han betytt för svenskt brandväsende torde vara allom bekant. Redan när seklet var ugnt, var han initiativtagare till och den drivande kraften i Svenska Brandchefsföreningen. När denna 1918 ombildades till Svenska Brandskyddsföreningen, valdes han till den nya föreningens hedersledamot. Sedermera har han framför allt ägnat de mindre brandkårerna sina krafter. Sålunda var han styrelseledamot i Riksförbundet av frivilliga brandkårer. I Riksförbundets styrelse ävensom i dess verkställande utskott och i dess arbetskommission är han ledamot. Älvsborgs läns Brandkårsförbund har han lett sedan 1921.

Detta är endast ett axplock ur Överstelöjtnant Stridbecks omfattande meritförteckning. Ett fullständigt uppräknande av hans förtjänster medgiver icke platsen och skulle en man med hans läggning säkerligen ej heller gilla.

Med det brinnande intresse för brandskyddet och den stora arbetsförmåga, som blivit honom beskärd, har han rakryggat och med ärvd småländsk envishet i gärningar, tal och skrift kämpat för brandväsendets utveckling i landet utan hänsyn till möda eller egna ekonomiska uppoffringar. Personlig vinning har alltid varit honom främmande. En mängd utmärkta skrifter av hans hand, ofta utgångna i flera upplagor och ej sällan tryckta på hans egen bekost-

nad bära härom vittne. Såsom särskilt betydelsefullt bör här nämnas Utbildningsreglemente för brandkårer, i vilket arbete Överstelöjtnant Stridbeck — som ofta annars — var den levande själen.

Om Överstelöjtnant Stridbecks karska energi stundom förskaffat honom motståndare, så har hans alltid rakryggade hållning och ärliga avsikter skaffat honom desto flera beundrare och hans varma hjärta otaliga vänner.

Med anledning av Överstelöjtnant Stridbecks högtidsdag, som han kunnat passera med obrutna krafter och i full verksamhet för sina ideal, vilja svenska brandmän av alla grader i tacksam erkänsla för vad han verkat och i förhoppning om fortsatt långvarigt och värdefullt arbete till brandväsendets fromma bringa den spänstige jubilaren sin vördnadsfulla hyllning.

Curt Bergström.

Bollnäs brandkår 50 år.

Att brandmän handla i första hand och sedan prata ligger i sakens natur. Man blev lördagen den 20 februari, då Bollnäs brandkår firade 50-årsjubileum, styrkt i denna uppfattning. På godtemplarlokalen hade nämligen kåren anordnat en årsfest, där fyra mycket sakkunniga talare avverkade sina program helt och fullt efter den tidtabell, som gjorts upp. De hade vardera endast en halvtimme på sig, och trots att ämnena voro så pass invecklade att det skulle ha behövts timmar för att ge publiken — som uppgick till 100-talet intresserade — fullständigt information, så klarade samtliga föredragshållare av det hela på en halvtimme var. Det blev givetvis snabbundervisning, men alla som voro med hunno ändå få en viss klarhet vad det rörde sig om.

Som sig bör var brandchefen i Bollnäs, H. Salling, den förste talaren. Han hälsade välkommen och lämnade en historik om Bollnäs brandkår under de gångna 50 åren. År 1879, då nuvarande centrum i Bollnäs stad hette Bro, inköptes en ångspruta, tillverkad i Ljusne 1876 och utställd på Stockholmsutställningen samma år. Sprutan fyllde antagligen ett dåtida behov av försvar mot "röda hansen". Vid de stora bränderna 1883 kunde den emellertid icke komma till sin rätt, emedan branden började i det magasin, där all slang förvarades, varvid slangen brann upp. Från Söderhamn måste lånas slang, som kördes med häst den 5 mil långa vägen. Tänk er in i, sade talaren, vad det vill säga att åka efter häst 5 mil i våra dagar, och ändå ha vi betydligt bättre vägar nu än vad då var förhållandet.

Dåvarande förhållanden i Bro hade tydligen kommit under myndigheters och brandbolags ögon, ty i februari månad 1884 besöktes or-

ten av en kommission, tydligen en föregångare till "kommittén med långa namnet", bestående av landshövding Björkman samt brandinspektörerna Karl Malmberg, Vilhelm Svinhufvud och Ernst Casparsson, vilka förklarade, att om ej brandskyddet ordnades på bättre sätt skulle inga nya brandförsäkringar tecknas och ej heller skulle de gamla försäkringarna förnyas. På grund av detta ultimatum bildades här en frivillig brandkår. Men brandpremierna voro onaturligt höga, 12 kr. pro mille, och ändå skulle varje försäkringstagare lämna en icke oansenlig avgift till brandkåren eller till brandväsendet. Municipalstämman 1893 uppdrog därför åt vissa personer att hos brandbolagen efterhöra villkoren för att i någon mån få ned brandpremierna till under 10 kr. pro mille. Från brandbolagen svarades att om brandväsendet ordnades i ungefär samma stil som i Piteå, skulle brandpremierna sänkas till 7 kr. pro mille, alltså en avsevärd sänkning. Bollnäs borgarbrandkår räknar härifrån sin tillblivelse.

Här i Bollnäs, som på så många andra platser i Sverige, har naturligtvis de styrande snålat på anslagen till brandkåren. Då ingenting händer behövs inget försvar, och då någonting händer, — ja, då får brandkåren ta klandret, sade talaren. Men myndigheterna kunna också vara liberala, i synnerhet om Ödet i någon mån ger dem en knuff. 1919 anslag sålunda köpingsstämman ett belopp av 10,900 kr. till inköp av en Ludvigsbergs motorspruta. Denna kom hit, provades och befanns för svag, varför anslaget höjdes till 11,900 kr. för inköp av en kraftigare spruta av Henrikssons fabrikat. Medan Ludvigsbergssprutan stod uppställd utbröt en eldsvåda. Brandchefen väg-

rade använda Ludvigsbergssprutan, som ju icke var köpingens egendom, men på befallning från högre myndighet måste han lyda. Följden blev, att försäljaren vägrade att återtaga den använda motorsprutan — och köpingen fick på detta sätt två motorsprutor. För närvarande har brandkåren till sitt förfogande icke mindre än 6 motorsprutor, varav 5 äro bogserbara. Av dessa äges endast 2 av staden och de övriga av Bollnäs socken eller luftskyddsinspektionen.

Av större eldsvådor, utom de stora bränderna under åren 1883—1884, kan nämnas Bollnäs ångsågsbrand 1887, Bollnäs skidfabriksbrand 1912, då skidfabriken jämte 3 boningshus och 2 större magasin brunno ned samt 2 boningshus brandskadades, och 1936 då Centralhotellet härjades.

Med rätt så många farliga tillbud mitt inne i det tätbebyggda samhället, uteslutande trähus, få vi vara tacksamma, slutade talarerna, för försynens välvilja mot oss, samtidigt som vi få se till att vi äro väl rustade för den fara som ständigt hotar.

Första föredragshållare var sekreteraren i Svenska Brandkårenas riksförbund, kapten Erik Gillner, Stockholm. Han gav en redogörelse för förslaget till ny brandlag.

Konsulenten i Svenska Brandskyddsföreningen A. Rörström, Stockholm, gav en skildring om brandskyddets betydelse för vårt land med hänsyn till försvar och folkförsörjning.

Brandchefen Sven Rohlén från Gävle orienterade publiken om brandkåren och luftskyddet.

Den fjärde och sista föredragshållaren var länsjägmästare Erik Persson, Gävle, som talade om skogsbrandskyddet.

Efter mötesförhandlingarna var supé anordnad på Stora hotellet, varvid ett flertal anföranden hölls, i vilka 50-åringen gratulerades från skilda håll med länsstyrelsen i spetsen. I supén deltog ett 75-tal personer, vilka tillbringade aftonen under kordial stämning. Talens rad inleddes av chefredaktör Elon Andersson, Bollnäs, och vidare talade direktör Georg Hedman, Gävle, kapten Erik Gillner, Stockholm, glasmästare R. Rosenborg, som framförde brandmännens tack till föredragshållarna och brandchefen, hemmansägare Anders Andersson, Hå, brandkonsulent R. J. Pannier, Söderhamn, och handelsbiträdet Gösta Skoglund (representant för de "gamla" brandmännen). Bollnäs brandkårs högt uppskattade chef H. Salling tackade därefter för alla vackra ord som sagts under kvällens lopp.

Härnösands stads brandväsen under år 1942.

Antalet utryckningar har under året utgjort 106 st., varav för eldsvåda eller tillbud därtill 31, sotseld 55, fall av nödläge eller annan hjälp 8, alarm av okynne 3, landsutryckning 4 och skogseld utom staden 5.

Alarmering har 7 gånger skett genom brandskåp, 1 gång genom automatisk brandalarm, 1 gång genom bud och övriga pr telefon.

Eldsvådorna hava släckts med i 2 fall 1 ledning från brandpost, 2

fall 1 ledning från motorspruta, 2 fall 2 ledningar från 2 seriekörda motorsprutor, 2 fall 2 ledningar från 1 motorspruta, 1 fall 3 ledningar från 2 motorsprutor, 3 fall 4 ledningar från brandposter.

Sammanlagda längden av vid eldsvådor använd slang utgör 4,770 meter.

Ambulansen har under året utryckt 409 gånger, varav utom staden 111 gånger.

NYHET!

Marknadens enda GODKÄNDA KÖLDSÄKRA
vatteneldsläckare för allmänt bruk.

FROSTFRIA ODEN

Kan förvaras i kyla till -40°C . • FULL SPRUTEFFEKT vid -25°C .

Bland kolsyresprutornas FÖRDELAR märkas:

Laddade, alltid fyllda och färdiga för ögonblicklig användning. • Automatisk sprutning. Bekvämt handhavande även från stege eller i tränga prång, där pumpning är omöjlig eller svår. • Kraftig stråle, oberoende av pumpkraft, **EFFEKTIV VERKAN**. • Kontroll möjlig utan att laddningen behöver spolieras.

Ombud antagas.

Brandredskapsfirman

Östra Hamngatan 16
GÖTEBORG

ODENIUS
AKTIEBOLAG

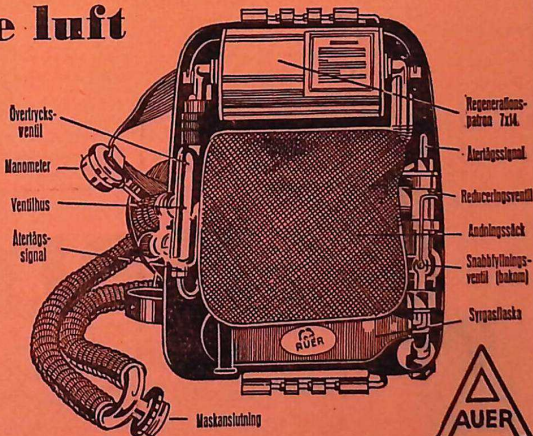
Telefoner:
13 69 35 - 13 69 47
13 15 96

Fullständigt oberoende av omgivande luft

Med syrgasapparat AUER-Audos MR I kan man även arbeta på platser, där filtermasker och friskluftmasker ej äro användbara.

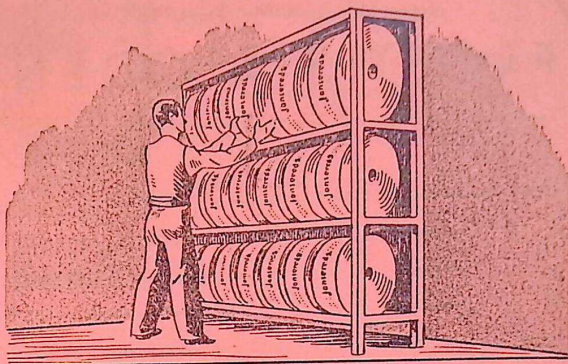
Apparaten kan begagnas 1 à 1 1/2 timme utan omladdning. Något andningsmotstånd förekommer ej.

Återtägssignalen ger bäraren varning om när han bör avbryta sitt arbete. Begär upplysningar om rökskyddsmateriel från

BIRGER CARLSON & Co. A-B

Malmskillnadsgatan 33 • STOCKHOLM • Tel. 23 26 55 (växel).

NU GÄLLER DET ATT BYGGA VIDARE !

Den utökning och komplettering av eldsläckningsmaterielen, som under de senare åren i betydande utsträckning ägt rum inom svenskt brandväsen, bör ej få avstanna. Nu gäller det att bygga vidare! Kom ihåg, att en brandkår som ej är fullrustad ifråga om slang, aldrig kan uppnå full slagkraft. En regelbundet varje år verkställd komplettering av slangbeståndet inte bara ökar kårens slagkraft, utan är även mest ekonomisk. Mendet måste vara förstklassig slang. Den bästa som står att erhålla är Jonseredsslangen. Låt oss få veta Ert behov.

FRÅGA OSS ELLER NÅGON AV VÅRA AUKTORISERADE ÅTERFÖRSÄLJARE:

Albin Motor, Kristinehamn
Brissmans Brandredskap, Halmstad
Erik Dahl, Stockholm 2
Hallströms Brandredskapsagentur,
Malmö

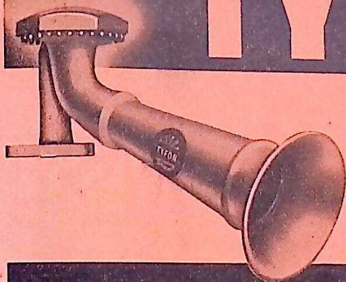
H. A. B. Henrikssons Brandredskap,
Stockholm 1
Odonius A.-B., Göteborg C
A.-B. Pumpindustri, Göteborg 5

Jonsereds

1833 • 110 ÅR • 1943

JONSEREDS FABRIKERS AKTIEBOLAG • JONSERED

TYFON

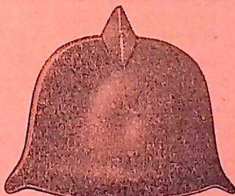
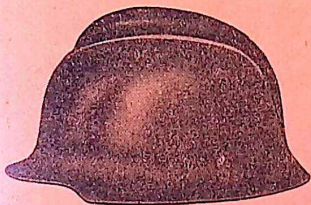

för brandalarm och flyglarm

Många olika typer och storlekar.
Stor hörbarhet. — Ringa luft eller
ångförbrukning — oberoende av
elektrisk ström.

KOCKUMS

MEKANISKA VERKSTADS AKTIEBOLAG
MALMÖ

BRISSMANS LÄTTMETALLS- HJÄLMAR

en succé inom hjälmstillverkningen
Över 8.000 hjälmar sålda sedan i
april 1938.

Egen tillverkning, lagligen skyddad. God-
känd av Riksförbundets Arbetakommision

Köp ej några hjälmar utan att först se
på våra hjälmar, de skänkas kostnadsfritt
till påseende.

Synnerligen lämpliga för Frivilliga- och Industribrandkårer då de varken rosta eller krympa.

All övrig brandmateriel av bästa kvalitéer till lägsta priser.

BRISSMANS BRANDREDSKAP. Inneh. Brandmästare F. BRISSMAN. Halmstad.

Auktoriserad försäljare för JONSEREDS slangar.

Knappar-, Möss- & Medlems- märken

för Svenska Brandkårernas Riksförbund

C. C. Sporrong & C:o

Kungsgatan 17, Stockholm 7 Tel. Namnanrop »SPORRONG & C:o»

GOD BRANDBEREDSKAP

kräver effektiva, gedigna
och moderna redskap

“HENRIKSSONS”

namn är sedan gammalt en god
garanti för KVALITET
och EFFEKTIVITET.

Vi leverera

BRAND- OCH LUFTSKYDDSMATERIEL

FÖR BRANDKÅRER, INDUSTRIER, FASTIGHETER

Vid nyanskaffningar fråga alltid

HENRIKSSONS BRANDREDSKAP

Stockholm: Jakobsgratan 14, Box 281, Tel. 11 02 76, 11 02 86, 21 05 76

Malmö: Norra Vallgatan 34, „ 75 942

Sundsvall: Tullgatan 6, „ 29 89

Firman grundad 1828